

BIBLIOTEKSPLAN 2018-2019

Vad ska ett svenskt folkbibliotek göra?

- **6 §** Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara **tillgängliga för alla** och **anpassade** till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av **allsidighet och kvalitet**.
- **7 §** Folkbiblioteken ska särskilt **främja läsning och tillgång till litteratur**.
- Folkbiblioteken ska verka för att **öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas** för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.
- **8 §** Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt **barn och ungdomar** för att **främja deras språkutveckling** och **stimulera till läsning**, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förut-sättningar.

Ur bibliotekslagen (SFS (2013:801))

17 § Kommuner och landsting ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.
Bibliotekslagen SFS 2013:801

Syfte

Biblioteksplanen är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av Emmaboda kommuns biblioteksverksamheter. Biblioteksverksamhet i planen riktar sig till alla invånare i kommunen, utan undantag, enligt inkluderingsprincipen. Utgångspunkten är alla invånares behov av bibliotekens tjänster och innehåll. Planen anger även riktningen för samverkan mellan olika områden inom kommunen och verksamheter.

Förslaget till biblioteksplanen har arbetats fram bland annat från en medborgardialog på biblioteket den 10 januari 2018 och till en del från Biblioteksplan för Emmaboda kommun 2013, uppdaterad år 2016, samt [Kungliga bibliotekets Biblioteksplan 2.1](#).

De i planen nämnda åtgärderna genomförs i den takt det ekonomiska utrymmet medger.

Styrdokument

Flera styrdokument är vägledande för kommunens biblioteksverksamhet. Några av dessa är:

- Bibliotekslagen SFS 2013:801
- Skollagen SFS 2010:800
- Förordning om läroplan för vuxenutbildningen SKOLSF 2012:101
- FN:s konvention om barnens rättigheter (1990:20)
- Regional Biblioteksplan för Regionbiblioteket i Kalmar län 2017-2021
- Emmaboda kommuns kulturplan 2013-2015 (revidering pågår)

Vision

- Emmaboda bibliotek ska vara en öppen och välkomnande mötesplats som är tillgänglig för **alla** och anpassad till användarnas behov och önskemål.
- Biblioteket ska främja läsning och tillgång till litteratur, framför allt till de prioriterade grupperna¹.
- Biblioteket ska vara en plats man söker sig till för kunskap, inspiration och personlig tillväxt.
- Biblioteket ska vara en öppen och tillgänglig lärmiljö som främjar demokrati och samhörighet.
- Biblioteket ska vara en attraktiv och interaktiv miljö som lockar användarna att vilja uppleva och utveckla nya färdigheter.
- Biblioteket ska vara en inbjudande plats för barn som inspirerar lek, erfarenhet och lärande.
- Biblioteket ska främja kunskap om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning och för att kunna delta aktivt i det nutida samhället.

¹ Prioriterade grupper

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på

1. de nationella minoritetsspråken,
2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och
3. lättläst svenska.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801

Mål

De fyra målen är numrerade av praktiska skäl, det ligger ingen prioritering i numreringen. Under varje mål finns också en kort beskrivning av nuläget samt konkreta åtgärder som kan bidra till att uppfylla den målbild som beskrivs.

Mål 1 / Personalen i fokus

Personalen är bibliotekets viktigaste resurs och behöver ha en bred kompetens inom många områden. Bland annat ska de ha god kunskap om böcker och läsning, kunna vägleda i informationsökning och kunna hantera ny teknik. Biblioteket ska vara en stimulerande och utvecklande arbetsplats.

Åtgärder

- *Den digitala kompetensen ska förbättras.*
- *Kontinuerlig fortbildning är ett måste för bibliotekets verksamhet och fortsatta utveckling.*
- *Studiebesök på andra bibliotek för inspiration*

Mål 2 / Läsfrämjande

Läsfrämjande insatser är en stor del av arbetet på bibliotek. Olika insatser görs hela tiden, till exempel boktipshyllor, bokcirkel, bokprat och exponering av nya böcker. Särskilt fokus bör läggas på barn och ungdomar, samt de prioriterade grupperna enligt bibliotekslagen.

- ✓ Vi ska fokusera på barns läsning & språkutveckling, gärna i samarbete med skolor och BVC
- ✓ Vi ska fokusera på nationella minoriteter.
- ✓ Vi ska fokusera på personer med annat modersmål än svenska.
- ✓ Vi ska fokusera på personer med olika funktionsvariationer.

Åtgärder

- *Barn och unga behöver få mer utrymme på biblioteken.*
- *I enlighet med bibliotekslagen ska utbud av medier och tjänster präglas av allsidighet och kvalitet. Verksamheten ska vara tillgänglig för alla och anpassad till användarnas behov.*

Mål 3 / Lokaler – teknik - IT

Bibliotekets lokaler och tekniska utrustning behöver ses över för att möta dagens krav på bibliotek.

En omvärldsanalys för närbiblioteken är planerad (en ansökan till Kulturrådet *Stärkta bibliotek* har skickats) och därför avvaktar vi med mål för närbiblioteken.

Vi vill öka allmänhetens kunskap om hur informationsteknik kan användas och hur information tolkas.

Åtgärder

- *Bibliotekets publika datorer måste bytas ut och en bättre lösning för utskrifter och kopiering behövs. Självbetjäningautomater och larm på alla böcker,*
- *Hörslinga ska inrättas.*
- *Föredrag och/eller kurser för allmänheten i bl.a. källkritik, kunskapsinhämtning och digital delaktighet.*

Mål 4 / Öppenhet - delaktighet - samverkan

Samarbeten med kommunala institutioner.

Biblioteksverksamheten präglas av öppenhet. Bibliotekets besökare kan dela med sig av tankar och kunskap till andra och möjlighet finns till eget skapande. Det finns plats för andra aktörer som kan berika bibliotekets utbud, till exempel privatpersoner, studieförbund, föreningar och andra kommunala/offentliga verksamheter. Samverkan sker både i bibliotekets lokaler och i övriga samhället.

Åtgärder

- *Samarbetet med skolorna ska stärkas och utvecklas.*
- *Samarbetet med externa aktörer ska utvecklas.*
- *Biblioteket ska tillvarata besökarnas idéer och förslag och aktivt initiera nätverkande.*

Ansvarsfördelning

Bibliotekslagen slår fast kommunernas ansvar för folk- och skolbibliotek, hur ansvaret kommunalt fördelas måste bestämmas lokalt. Enligt skollagen ansvarar varje fristående skolas huvudman för elevernas tillgång till skolbiblioteksverksamhet.

Uppföljning och giltighetstid

Ansvaret för uppföljning av biblioteksplanen ligger hos bildningsnämnden, som också har det övergripande ansvaret för uppföljning och uppdatering av planen. Biblioteksplanen gäller till och med 2019.

Emmaboda den 17 maj 2018